

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 19.12.2022
Sayı: 3822

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Demokrasinin gelişmesi ve kurumsallaşmasının, yerel kültürel mirasın tanıtımının ve gelecek kuşaklara aktarılmasının, yerel yönetimlerin denetlenmesinin, istihdama katkı sağlanmasının, hak arama kültürünün yerleşmesinin ve yaşam kalitesinin artırılmasının birer aracı durumunda olan yerel televizyon ve radyoların yaşatılması için alınması gereken önlemlerin ve izlenmesi gereken politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 13.12.2022

Mehmet Bekaroğlu
İstanbul Milletvekili

Utku Gökçörözen
Eskişehir Mv.

Ayhan Bakut
Zonguldak Mv.

Sibel Özdemir
İstanbul Mv.

Özcan Boz
İzmir Mv.

Cengiz Tüccel
Tekirdağ Mv.

Ali Burak Erbay
Mv.

Mürşel Albayrak
Muğla Mv.

Ali Fazil Kasap
Kütahya Mv.

Nurhayat Altınca Kaymaz
Bursa Mv.

Orhan Sınır
Adana Mv.

Kani Belek
İzmir Mv.

Gülizar Bicer Karaca
Denizli Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde 1990'dan itibaren özel radyo ve televizyon yayıncılığı başlamıştır. Günümüze kadar yüzlerce televizyon ve radyo kanalı kurulmuştur. İktidarların medya kuruluşlarını propaganda aygıtlarına dönüştürme çabaları her dönem görülmüştür. Bu nedenle televizyon ve radyo yayıncılığı iktidarların baskısı ile karşılaşmaktadır. Oysa yazılı ve görsel basın, bağımsız ve halkın sesi olduğu zaman önem kazanmakta, 4'üncü kuvvet olarak nitelendirilmektedir.

Yerel TV ve radyolar; demokrasinin yerleşmesi, yerel yönetimlerin denetlenmesi, yerelde halkın sorunlarına dikkat çekmesi, hak arama kültürünün geliştirilmesi, yaşam kalitesinin yükseltilmesi, istihdama katkı sağlaması, yöresel kültür değerlerinin yaşatılması, tanıtılması ve gelecek kuşaklara aktarılması için önemli ve gerekli araçlardır.

RTÜK'ten alınan verilere göre, hâlihazırda Türkiye'de **karasal ortamdan** yayın yapan 16 ulusal televizyon, 8 bölgesel televizyon, 151 yerel televizyon olmak üzere toplam **175 televizyon kanalı** bulunmaktadır. **Uydudan 350**, kablolu ortamdan ise **172 TV kanalı**, 738 radyo yayın yapmaktadır.

İktidarların medya kuruluşlarını propaganda aygıtı olarak görmek istemesi ve bunun için RTÜK'ü sopa olarak kullanması, yerel TV ve Radyoların yayınlarını durdurma noktasına getirmiştir. 2020'ye kadar Rize'de 3 adet TV kanalı uydu yayını yapmakta iken 2022 yılında bu sayı 1'e düşmüştür. Bütün Anadolu'da durum bundan farksızdır. Yerel TV kanalları birer birer kapanmakta, buralardaki binlerce çalışan işsiz kalmaktadır.

Gelirleri, kıyaslanamayacak derecede az olmasına karşın yerel televizyonların ulusal televizyonlarla aynı kantarda tartılması hakkaniyetli bir uygulama değildir. Uydu lisans ücretlerinin, kapasite fiyatlarının ve idari para cezalarının ulusal çaptaki televizyonlarla aynı olması yerel televizyonlara altından kalkamayacağı ağır bir yük getirmektedir. Bugün uydudan yayın yapan bir televizyon kanalı, lisans ücreti olarak yıllık 670 bin TL, uydu kapasite ücreti olarak aylık 100 bin TL ödemek durumundadır. Ulusal televizyonlar için bu rakamlar makul olabilir ama yerelde bu ücretler fahiştir.

Buna ilave olarak, karasal yayın hakkı olan televizyonlara uydu yayıncılığına geçilirken hiçbir kolaylık gösterilmemiş, ulusal televizyonlara yayın bedelleri ödemesi istenmiştir. Bu bedelleri ödemenin yanı sıra kira, personel giderleri, elektrik, araç-gereç gibi giderlerini de karşılamak zorunda olan yerel

televizyonlara resmi ilan, indirim uygulaması gibi herhangi bir kamu desteği de sağlanmamaktadır. Tüm bu olumsuzluklara; yayınlarına ve reklamlarına RTÜK'ün uyguladığı idari para cezaları eklenmekte, kimi ürünlerin reklamlarına Sağlık Bakanlığı 300 bin TL gibi yüksek miktarlarda idari para cezaları uygulamaktadır.

Ağır maddi yük altında ezilen yerel radyo ve televizyonlar birer birer kapanmakta, Anadolu'nun sesi kısılmaktadır.

Demokrasinin gelişmesi ve kurumsallaşmasının, yerel kültürel mirasın tanıtımının ve gelecek kuşaklara aktarılmasının, yerel yönetimlerin denetlenmesinin, istihdama katkı sağlanmasının, hak arama kültürünün yerleşmesinin ve yaşam kalitesinin artırılmasının birer aracı durumunda olan yerel televizyon ve radyoların yaşatılması için alınması gereken önlemlerin ve izlenmesi gereken politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

